

Enquête over de toekomst van Rijnwoude

22 november 2007

Enquête over de toekomst van Rijnwoude

Inhoud

1. Inleiding	1
2. Samenvatting van de uitkomsten	2
3. De mening van Rijnwoude	3
4. De mening in Koudekerk a/d Rijn	5
5. De mening in Hazerswoude-Rijndijk	7
6. De mening in Hazerswoude-Dorp	9
7. De mening in Benthuizen	11
8. Vergelijking van de kernen	13
Appendix A. Opzet en uitvoering van het onderzoek	16
Appendix B. De gebruikte vragenlijst	18

Enquête over de toekomst van Rijnwoude

1. Inleiding

Er is een discussie gaande over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Rijnwoude. In juli 2007 heeft de gemeenteraad van Rijnwoude een motie aangenomen waarin wordt uitgesproken dat de voorkeur uitgaat naar een fusie met Boskoop en Zoeterwoude. Eventueel komt ook een fusie in aanmerking met Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop en Zoeterwoude. De provincie wil echter dat Rijnwoude fuseert met Waddinxveen en Boskoop. Zowel Rijnwoude als Waddinxveen hebben zich tegen een dergelijke fusie uitgesproken.

Ook de gemeente Alphen a/d Rijn heeft zich uitgesproken tegen een fusie van Waddinxveen, Boskoop en Rijnwoude. Alphen ziet meer in een sterke buurgemeente bestaande uit Boskoop, Rijnwoude en Zoeterwoude. Als dat niet kan, dan is Alphen een voorstander van het voegen van Koudekerk en Hazerswoude-Rijndijk bij Alphen. Eventueel kan ook hele Rijnwoude samengaan met Alphen.

Al deze discussie roept de vraag op wat de inwoners van Rijnwoude hier nu eigenlijk zelf allemaal van vinden. In het regeerakkoord van het huidige kabinet staat dat samengaan van gemeentes draagvlak moet hebben bij de inwoners. Ook in het bestuursakkoord van de provincie staan woorden van gelijke strekking. Het lijkt dus voor de hand te liggen om de betrokken inwoners naar hun mening te vragen. Tot nog toe is dit niet gebeurd. Daarom hebben het Leidsch Dagblad en Radio Rijnwoude het initiatief genomen om een peiling uit voeren. Uit de inwoners van Rijnwoude is een aselechte steekproef geloot van ongeveer 600 mensen. De steekproef is zo getrokken dat alle kernen goed vertegenwoordigd zijn. De geselecteerde inwoners werden telefonisch benaderd. Er worden enkele vragen gesteld. Het gesprek nam niet meer dan één of twee minuten in beslag. Er is gecorrigeerd voor onder- of oververtegenwoordiging ten gevolg van non-respons. Daarom kunnen de uitkomsten representatief worden geacht voor de gemeente Rijnwoude.

Omdat er gewerkt is met een steekproef, dient rekening te worden gehouden met zekere marges in de uitkomsten. In werkelijkheid kunnen de percentages iets hoger of lager zijn. Uitkomsten in de buurt van de 50% kunnen een maximale afwijking hebben van ongeveer 4%. Uitkomsten in de buurt van de 10% hebben een maximale marge van ongeveer 2%.

2. Samenvatting van de uitkomsten

Slechts de helft van de inwoners van Rijnwoude wil dat de gemeente zelfstandig blijft, één op de vijf inwoners weet het niet. Eén op de 10 inwoners is voor opsplitsen van de gemeente

Als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven dan kiest zelfs 21% voor opsplitsen van de gemeente. Bijna 16% is voorstander van een fusie met Boskoop en Zoeterwoude.

Er zijn vrijwel geen voorstanders van een Groene Hart Gemeente (bestaande uit Rijnwoude, Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop en eventueel Zoeterwoude).

De inwoners zien ook niets in de door de provincie voorgestelde fusie van Rijnwoude met Waddinxveen en Boskoop.

In Koudekerk a/d Rijn vindt slechts een minderheid van de inwoners (43,6%) dat Rijnwoude een zelfstandige gemeente moet blijven. Eén op de vijf inwoners heeft geen mening over de toekomst. Eén op de vijf inwoners geeft de voorkeur aan een opsplitsing van de gemeente, waarbij Koudekerk bij Alphen a/d Rijn wordt gevoegd. Als een zelfstandig Rijnwoude niet mogelijk is, dan kiest zelfs meer dan één op de drie inwoners voor opsplitsing. Bijna de helft van de inwoners vindt dat Koudekerk op een of andere manier naar Alphen moet gaan.

Hazerswoude-Rijndijk is de kern met het grootste percentage voorstanders van een zelfstandig Rijnwoude (bijna 60%). In deze kern wonen verhoudingsgewijs de minste mensen die het niet weten (nog gen 16%). Als een zelfstandig Rijnwoude niet mogelijk is kan kiest bijna 30% voor een oplossing waarbij Hazerswoude-Rijndijk op een of andere manier bij Alphen wordt gevoegd. En bijna een kwart is dan voor een samenvoegen van Rijnwoude met Boskoop en Zoeterwoude..

Ruime de helft van de inwoners van Hazerswoude-Dorp is voorstander van een zelfstandig blijven van Rijnwoude. Ruim 22% weet het niet. De voorstanders van herindeling zijn verdeeld over wat de beste keuze is. Als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven, dan kiest de grootste groep (16%) voor een fusie met Boskoop en Zoeterwoude.

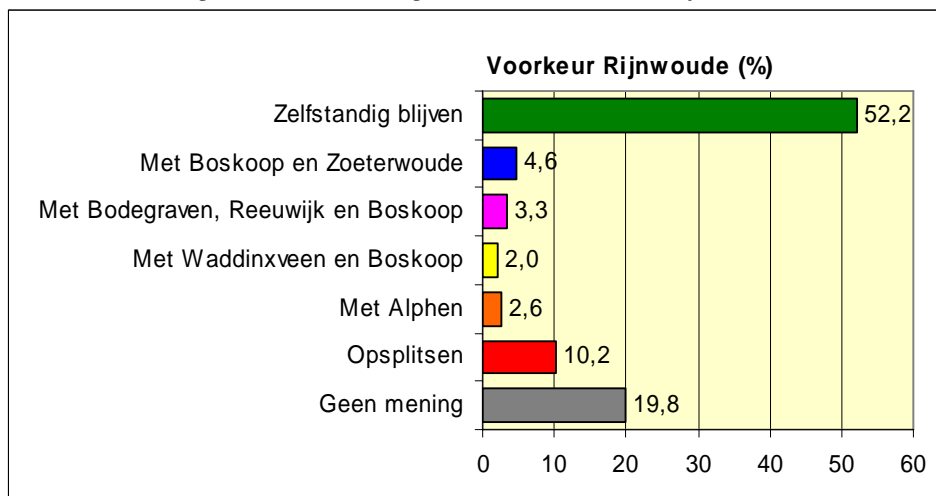
Ruime de helft van de inwoners van Benthuizen is voorstander van een zelfstandig blijven van Rijnwoude. Bijna 20% weet het niet. De voorstanders van herindeling zijn verdeeld over wat de beste keuze is. Als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven, dan kiest een grote groep (ruime 32%) voor een opsplitsen van de gemeente Rijnwoude. Daarbij zou dan Benthuizen bij Zoetermeer worden gevoegd. Bijna 15% kiest dan voor een samengaan met Boskoop en Zoeterwoude. Benthuizen wil niet dat Rijnwoude fuseert met Alphen a/d Rijn.

3. De mening in Rijnwoude

In heel Rijnwoude zijn uiteindelijk 603 inwoners ondervraagd. Dat is een respons van 58,1%. In 16,3% van de gevallen werd de medewerking geweigerd en in 25,7% van de gevallen kon geen contact worden gemaakt. Er is een correctie uitgevoerd om de uitkomsten representatief te maken met betrekking tot de leeftijd van de inwoners en de verdeling over de verschillende kernen.

De uitkomsten voor Hazerswoude-Dorp staan weergegeven in grafiek 3.1. Maar net iets meer dan de helft van de inwoners (52,2%) vindt dat Rijnwoude een zelfstandige gemeente moet blijven. Bijna één op de vijf inwoners heeft geen mening over de toekomst.

Figuur 3.1. De mening van de inwoners van Rijnwoude

28% van de inwoners is voorstander van een herindeling. De grootste groep (10,2%) geeft de voorkeur een splitsing van Rijnwoude. Daarbij worden Koudekerk en Hazerswoude-Rijndijk bij Alphen gevoegd, Hazerswoude-Dorp bij Boskoop en Benthuizen bij Zoetermeer.

Slechts 4,6% ziet wel wat in de eerste optie van het gemeentebestuur: een samenvoegen van Rijnwoude met Boskoop en Zoeterwoude. En 3,3% ziet wel iets in de tweede optie van het gemeentebestuur: een Groene Hart gemeente bestaande uit Rijnwoude, Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop en eventueel Zoeterwoude.

De provincie heeft een samengaan voorgesteld van Rijnwoude met Waddinxveen en Boskoop. Uit figuur 3.1 blijkt dat maar 2% van de inwoners hiervan een voorstander is.

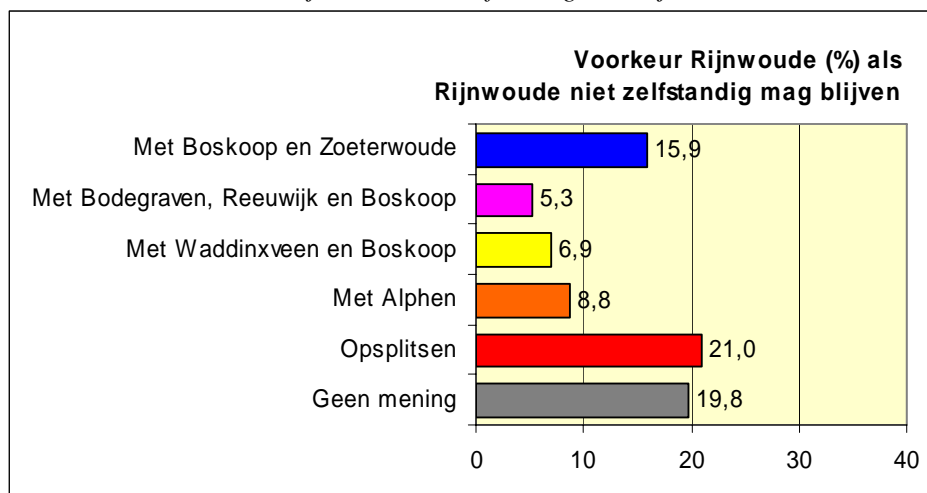
Ten slotte ziet 2,6% van de inwoners wel iets in een fusie met Alphen a/d Rijn.

Aan de inwoners van Rijnwoude in het onderzoek is ook gevraagd wat er met Rijnwoude moet gebeuren als deze gemeente niet als zelfstandige gemeente kan blijven voortbestaan. De uitkomsten van deze vraag staan in figuur 3.2.

De grootste groep (21,0%) kiest dan voor een opsplitsen van de gemeente. En 15,9% kiest dan voor een samengaan met Boskoop en Zoeterwoude. 8,8% wil dan samen met Alphen a/d Rijn. Net geen 7% geeft de voorkeur aan een fusie met Waddinxveen en Boskoop en slechts 5,3 wil de Groene Hart gemeente.

De overblijvende 22,3% weet het niet of noemt een scala aan andere opties (bijvoorbeeld: alleen Rijnwoude en Boskoop, alleen Rijnwoude en Zoeterwoude, of Rijnwoude met Zoeterwoude en Alphen).

Figuur 3.2. De mening van de inwoners van Rijnwoude als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven

Samengevat wil slechts de helft van de inwoners van Rijnwoude dat de gemeente zelfstandig blijft, één op de vijf inwoners weet het niet. Eén op de 10 inwoners is voor opsplitsen van de gemeente

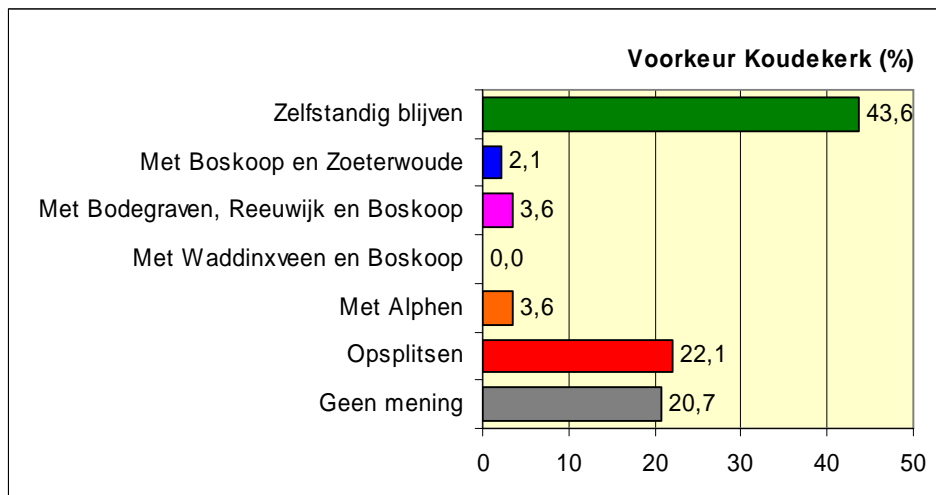
Als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven dan kiest 21% voor opsplitsen van de gemeente. Bijna 16% is voorstander van een fusie met Boskoop en Zoeterwoude. Er zijn vrijwel geen voorstanders van een Groene Hart Gemeente (bestaande uit Rijnwoude, Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop en eventueel Zoeterwoude). De inwoners zien ook niets in de door de provincie voorgestelde fusie van Rijnwoude met Waddinxveen en Boskoop.

4. De mening in Koudekerk a/d Rijn

In Koudekerk a/d Rijn zijn uiteindelijk 139 inwoners ondervraagd. De respons bedroeg 57,3%. In 14,5% van de gevallen werd de medewerking geweigerd en in 28,2% van de gevallen kon geen contact worden gemaakt. De leeftjidsverdeling in de steekproef wekt licht af van de leeftjidsverdeling van de gehele bevolking van Koudekerk. Er is een correctie uitgevoerd om de uitkomsten representatief te maken met betrekking tot de leeftijd van de inwoners.

De uitkomsten voor Koudekerk staan weergegeven in grafiek 4.1. Slechts een minderheid van de inwoners (43,6%) vindt dat Rijnwoude een zelfstandige gemeente moet blijven. Eén op de vijf inwoners heeft geen mening over de toekomst.

Figuur 4.1. De mening van de inwoners van Koudekerk

Een grote groep inwoners van Koudekerk (22,1%) is voorstander van een opsplitsing van Rijnwoude. Daarbij zou dan Koudekerk bij Alphen worden gevoegd.

Er is maar heel weinig steun in Koudekerk voor andere opties. Een kleine groep van 3,6% vindt dat heel Rijnwoude bij Alphen moet worden gevoegd. En een even grote groep is voorstander van de Groene Hart gemeente bestaan de uit Rijnwoude, Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop en eventueel Zoeterwoude. Slechts 2,1% kiest voor de eerste optie van het gemeentebestuur: een fusie van Rijnwoude met Boskoop en Zoetermeer. Niemand kiest voor het voorstel van de provincie (Rijnwoude met Waddinxveen en Boskoop).

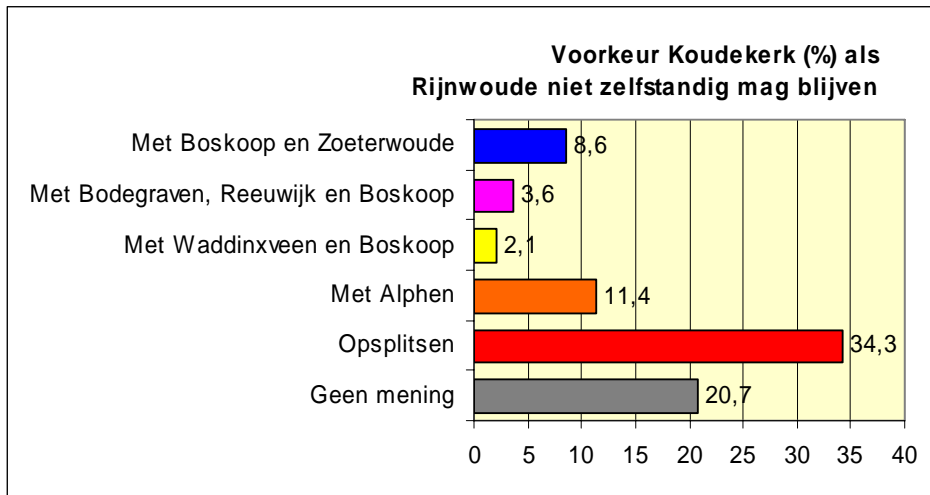
Aan de inwoners van Koudekerk is ook gevraagd wat er met Rijnwoude moet gebeuren als deze gemeente niet als zelfstandige gemeente kan blijven voortbestaan. De uitkomsten van deze vraag staan in figuur 4.2.

Een heel grote groep van ruim een derde van de inwoners (34,3%) kiest dan voor opsplitsing. Koudekerk wil dan kennelijk afscheid nemen van de rest van Rijnwoude. En ook nog eens 11,4% wil heel Rijnwoude bij Alphen voegen. In totaal vindt dus 45,7% dat Koudekerk in een of andere vorm naar Alphen moet gaan.

Verder is er nog een kleine groep van 8,6% voorstander van de eerste optie van de gemeente (Rijnwoude met Boskoop en Zoeterwoude).

Samengevat vindt slechts een minderheid van de inwoners van Koudekerk dat Rijnwoude zelfstandig moet blijven. Eén op de vijf inwoners heeft geen mening over de toekomst. Eén op de vijf inwoners geeft de voorkeur aan een opsplitsing van de gemeente, waarbij Koudekerk bij Alphen a/d Rijn wordt gevoegd. Als een zelfstandig Rijnwoude niet mogelijk is kan kiest zelfs meer dan één op de drie inwoners voor opsplitsing. Bijna de helft van de inwoners vindt dat Koudekerk op een of andere manier naar Alphen moet gaan.

Figuur 4.2. De mening van de inwoners van Koudekerk als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven

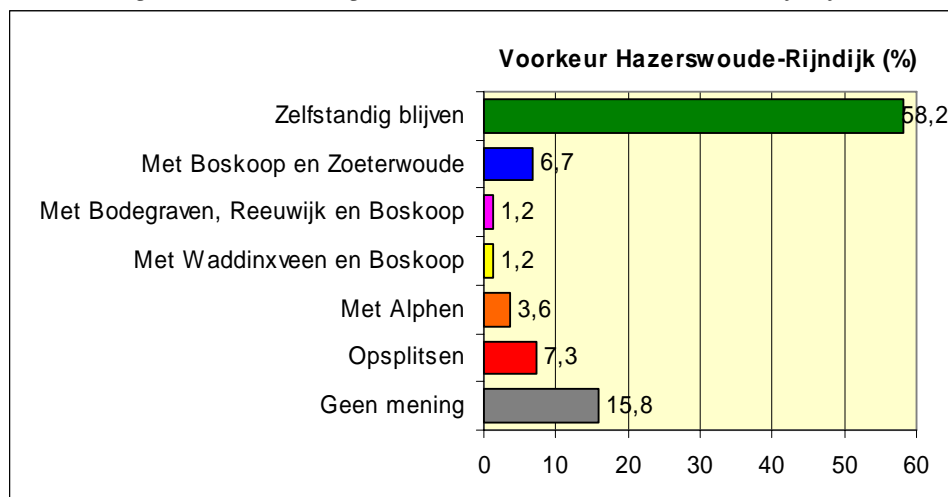

5. De mening in Hazerswoude-Rijndijk

In Hazerswoude-Rijndijk zijn uiteindelijk 166 inwoners ondervraagd. De respons bedroeg 55,9%. In 17,4% van de gevallen werd de medewerking geweigerd en in 26,7% van de gevallen kon geen contact worden gemaakt. De leeftijdsverdeling in de steekproef wekt licht af van de leeftijdsverdeling van de gehele bevolking van Hazerswoude-Rijndijk. Er is een correctie uitgevoerd om de uitkomsten representatief te maken met betrekking tot de leeftijd van de inwoners.

De uitkomsten voor Hazerswoude-Rijndijk staan weergegeven in grafiek 5.1. Ruim de helft van de inwoners (58,2%) vindt dat Rijnwoude een zelfstandige gemeente moet blijven. Bijna 16% van de inwoners heeft geen mening over de toekomst. Daarmee is Hazerswoude-Rijndijk de kern met de minsten mensen die geen mening hebben.

Figuur 5.1. De mening van de inwoners van Hazerswoude-Rijndijk

Voor wat betreft mogelijke herindelingen is er sprake van een diffuus beeld. Een groep van 7,3% is voorstander van opsplitsen van de gemeente. 6,7% kiest voor de eerste optie van de gemeente (een fusie met Boskoop en Zoeterwoude). En slechts 3,6% kiest voor een samengaan met Alphen. De Rijndijkers zien niets in een grote Groene Hart gemeente of het voorstel van de provincie (Rijnwoude met Waddinxveen en Boskoop).

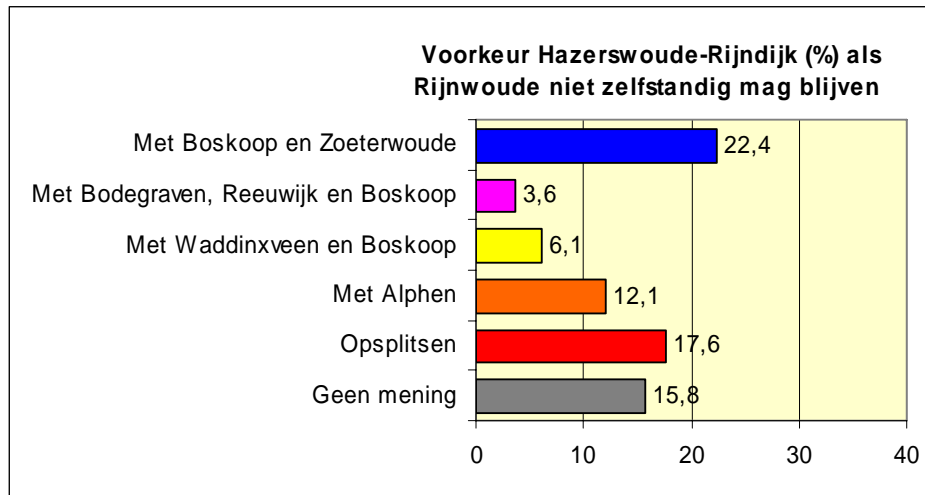
Aan de inwoners van Hazerswoude-Rijndijk is ook gevraagd wat er met Rijnwoude moet gebeuren als deze gemeente niet als zelfstandige gemeente kan blijven voortbestaan. De uitkomsten van deze vraag staan in figuur 4.2.

Dan blijkt een grote groep (22,4%) voorstander te zijn voor een fusie met Boskoop en Zoeterwoude.

Ook een flinke groep van 17,4% kiest voor opsplitsen van Rijnwoude, waarbij Hazerswoude-Rijndijk naar Alphen zou gaan. En verder kiest nog eens 12,1% voor het voegen van heel Rijnwoude bij Alphen. Bij elkaar betekent dit dat bijna 30% vindt dat Hazerswoude-Rijndijk op een of andere manier bij Alphen moet worden gevoegd.

Sommige deelnemers aan het onderzoek kwamen nog met andere mogelijkheden. Zo werd een aantal malen genoemd dat Rijnwoude alleen met Boskoop of alleen met Zoeterwoude zou moeten fuseren. En de combinatie van Rijnwoude met Boskoop en Alphen werd genoemd.

Figuur 5.2. De mening van de inwoners van Hazerswoude-Rijndijk als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven

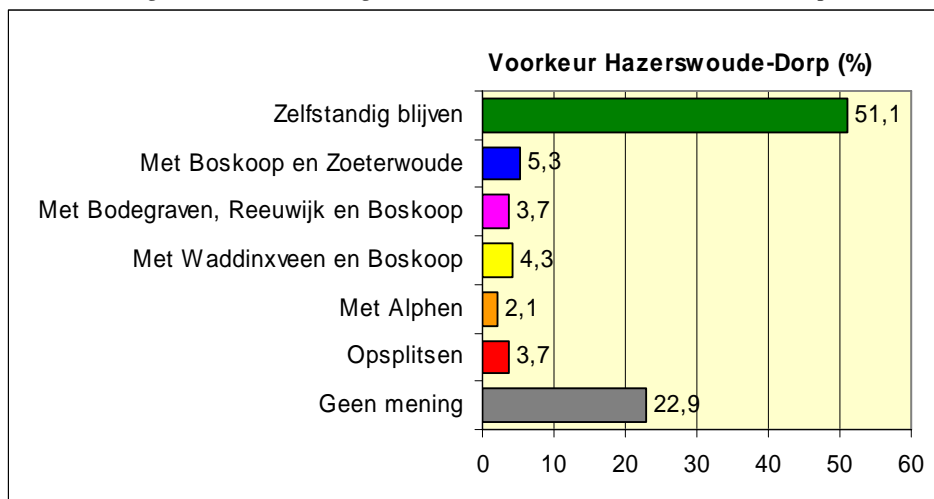
Samenvattend is Hazerswoude-Rijndijk de kern met het grootste percentage voorstanders van een zelfstandig Rijnwoude (bijna 60%). In deze kern wonen verhoudingsgewijs de minste mensen die het niet weten (nog geen 16%). Als een zelfstandig Rijnwoude niet mogelijk is kan kiest bijna 30% voor een oplossing waarbij Hazerswoude-Rijndijk op een of andere manier bij Alphen wordt gevoegd. En bijna een kwart is dan voor een samenvoegen van Rijnwoude met Boskoop en Zoetewoude.

6. De mening in Hazerswoude-Dorp

In Hazerswoude-Dorp zijn uiteindelijk 190 inwoners ondervraagd. De respons bedroeg 65,1%. In 14,9% van de gevallen werd de medewerking geweigerd en in 20,1% van de gevallen kon geen contact worden gemaakt. De leeftijdsverdeling in de steekproef wekt licht af van de leeftijdsverdeling van de gehele bevolking van Hazerswoude-Dorp. Er is een correctie uitgevoerd om de uitkomsten representatief te maken met betrekking tot de leeftijd van de inwoners.

De uitkomsten voor Hazerswoude-Dorp staan weergegeven in grafiek 6.1. Net iets meer dan de helft van de inwoners (51,1%) vindt dat Rijnwoude een zelfstandige gemeente moet blijven. Bijna een kwart van de inwoners (22,9%) heeft geen mening over de toekomst.

Figuur 6.1. De mening van de inwoners van Hazerswoude-Dorp

Ruim een kwart, bij elkaar 26% van de inwoners, is voorstander van herindeling. Van de inwoners wil 5,3% een samengaan van Rijnwoude met Boskoop en Zoeterwoude. En 3,7% ziet wel iets in een Groene Hart gemeente bestaande uit Rijnwoude, Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop en eventueel Zoeterwoude. Deze beide opties zijn gesugereerd door de gemeenteraad van Rijnwoude.

Van de inwoners is 4,3% voorstander van de door de provincie voorgestelde fusie van Rijnwoude met Waddinxveen en Boskoop.

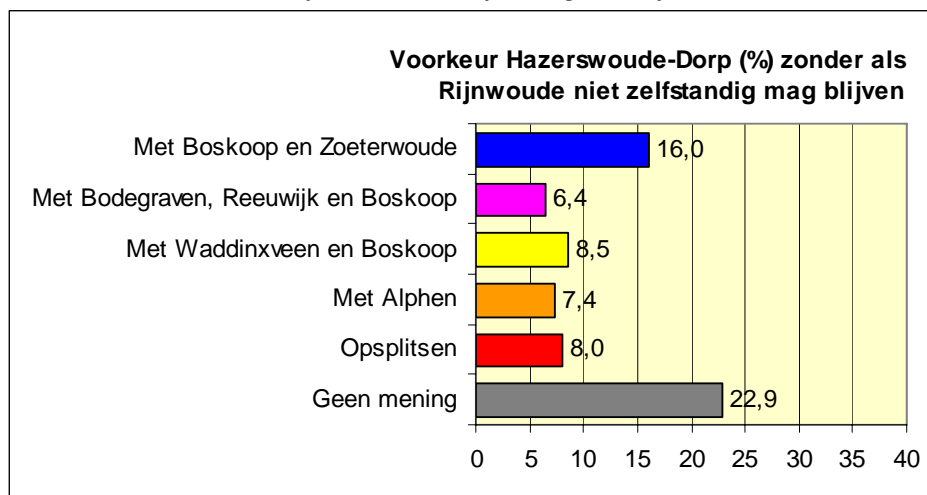
Er zijn ook maar weinig voorstanders voor een fusie met Alphen a/d Rijn (2,1%) of een opsplitsing van de gemeente (3,7%).

Aan de inwoners van Hazerswoude-Dorp is ook gevraagd wat er met Rijnwoude moet gebeuren als deze gemeente niet als zelfstandige gemeente kan blijven voortbestaan. De uitkomsten van deze vraag staan in figuur 6.2.

De grootste groep (16,0%) kiest dan voor een samengaan met Boskoop en Zoeterwoude. En 6,4% wil een grote Groen Hart gemeente bestaande uit Rijnwoude, Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop en eventueel Zoeterwoude.

Er zijn weinig opties die er echt uitspringen. Een flinke groep van 8,5% staat achter het provinciale voorstel van een fusie van Rijnwoude met Waddinxveen en Boskoop. Een ook nog flinke groep van 8% kiest voor opsplitsen van Rijnwoude en 7,4% is voorstander van een samengaan met Alphen a/d Rijn.

Figuur 6.2. De mening van de inwoners van Hazerswoude-Dorp als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven

Sommige deelnemers aan het onderzoek kwamen nog met andere mogelijkheden. Zo werd een aantal malen genoemd dat Rijnwoude alleen met Boskoop of alleen met Zoeterwoude zou moeten fuseren. En de combinatie van Rijnwoude met Boskoop en Alphen werd genoemd.

Kort samengevat wil de helft van de van de inwoners van Hazerswoude-Dorp dat Rijnwoude zelfstandig blijft. Een kwart heeft geen mening. Van het overblijvende kwart kiest 16% voor een samengaan met Boskoop en Zoeterwoude als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven.

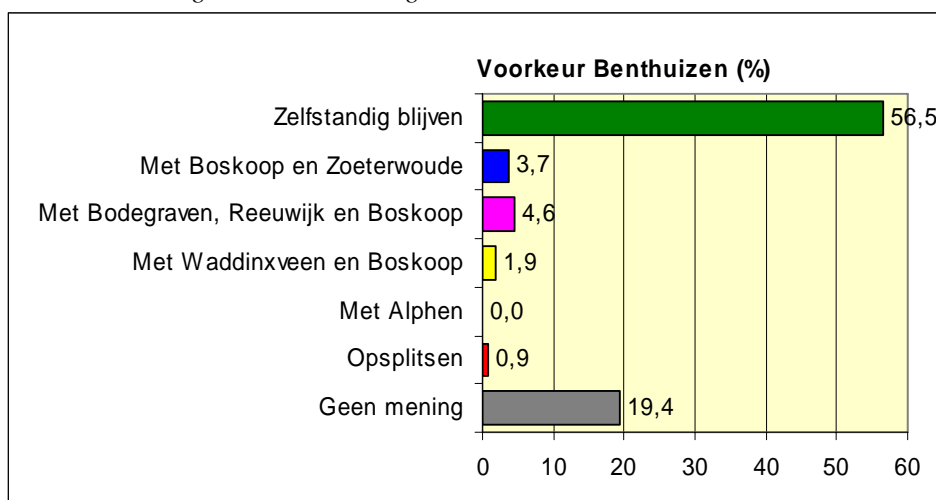
7. De mening in Benthuizen

In Benthuizen zijn uiteindelijk 108 inwoners ondervraagd. De respons bedroeg 52,5%. In 19,0% van de gevallen werd de medewerking geweigerd. In 28,5% van de gevallen kon geen contact worden gemaakt.

De leeftjidsverdeling in de steekproef wekt licht af van de leeftjidsverdeling van de gehele bevolking van Benthuizen. Er is een correctie uitgevoerd om de uitkomsten representatief te maken met betrekking tot de leeftjids van de inwoners.

De uitkomsten voor Benthuizen staan weergegeven in grafiek 7.1. Ruim de helft van de inwoners (56,5%) vindt dat Rijnwoude een zelfstandige gemeente moet blijven. Bijna 1 op de 5 inwoners (19,4%) heeft geen mening over de toekomst.

Figuur 7.1. De mening van de inwoners van Benthuizen

Er zijn maar weinig inwoners die duidelijk voorstander zijn van een herindeling. Van de inwoners ziet 4,6% wel iets in de optie van een grote plattelandsgemeente bestaande uit Rijnwoude, Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop en eventueel Zoeterwoude. En 3,6% is voorstander van een fusie met alleen Boskoop en Zoeterwoude. Deze beide opties zijn gesuggereerd door de gemeenteraad van Rijnwoude.

Slechts 1,9% is voorstander van de door de provincie voorgestelde fusie van Rijnwoude met Waddinxveen en Boskoop.

Er zijn vrijwel geen voorstanders voor een fusie met Alphen a/d Rijn of een opsplitsing van de gemeente.

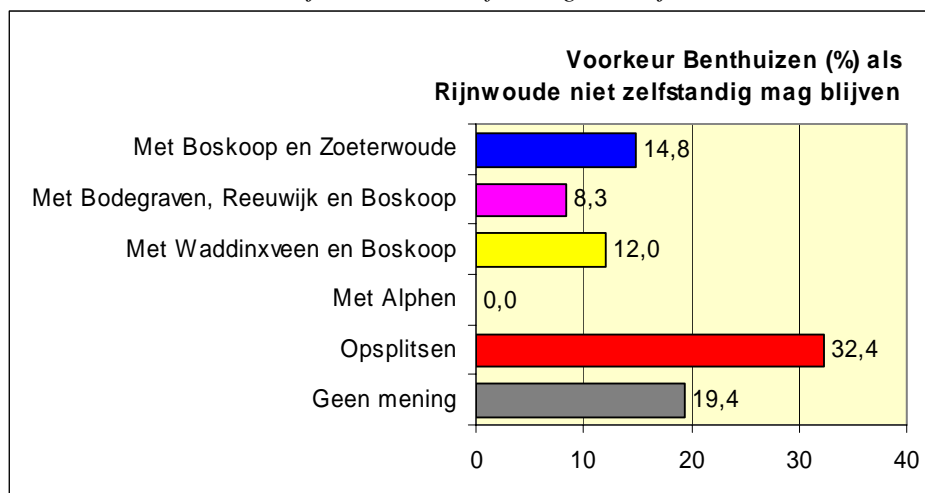
Aan de inwoners van Benthuizen is ook gevraagd wat er met Rijnwoude moet gebeuren als deze gemeente niet als zelfstandige gemeente kan blijven voortbestaan. De uitkomsten van deze vraag staan in figuur 7.2.

Een opvallende grote groep van 32,4% kiest dan voor opsplitsen van de gemeente. Voor Benthuizen betekent dit dan samenvoeging met Zoetermeer.

Als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven, dan kiest 14,8% voor een fusie met Boskoop en Zoeterwoude. En 8,3% kiest voor de grote Groene Hart gemeente bestaande uit Rijnwoude, Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop en eventueel Zoeterwoude.

Opvallend is dat in Benthuizen 12% dan wel wat ziet in het voorstel van de provincie voor een samengaan van Rijnwoude met Waddinxveen en Boskoop.

Figuur 7.2. De mening van de inwoners van Benthuizen als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven

De Benthuizenaren zien niets in een samengaan met Alphen a/d Rijn.

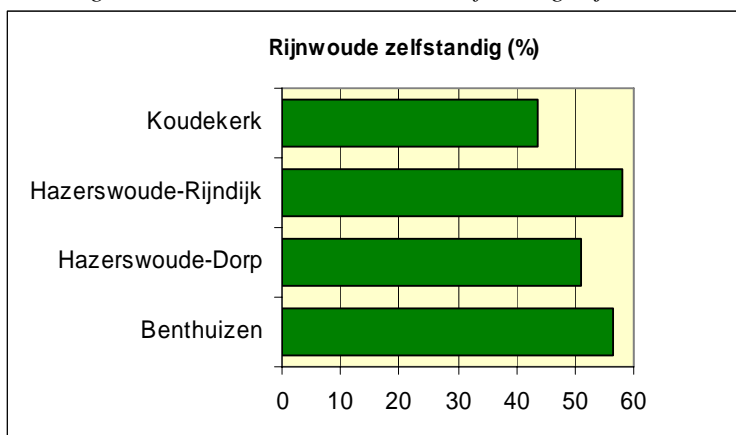
Sommige deelnemers aan het onderzoek kwamen nog met andere mogelijkheden. Zo werd genoemd dat Benthuizen weer een zelfstandige gemeente zou moeten worden. Verder is nog genoemd dat Rijnwoude alleen met Boskoop of alleen met Zoeterwoude zou moeten fuseren.

Kort samengevat wil de meerderheid van de inwoners van Benthuizen dat Rijnwoude zelfstandig blijft. En als dat niet kan, dan is opsplitsen van de gemeente de beste oplossing. Benthuizen wil niet dat Rijnwoude fuseert met Alphen a/d Rijn.

8. Een vergelijking van de kernen

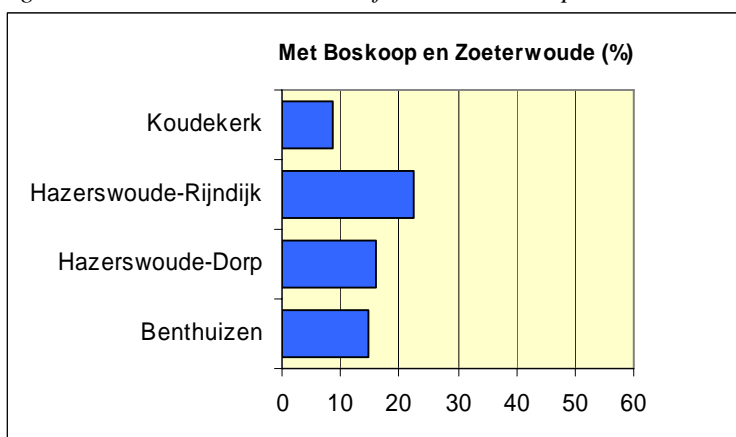
De meningen van de inwoners over de verschillende opties worden hieronder vergeleken voor de vier kernen van de gemeente. In figuur 8.1 staat het percentage voorstanders van het zelfstandig blijven van Rijnwoude. In Hazerswoude-Rijndijk is het percentage voorstanders met 58,2% het grootst en in Koudekerk met 43,6% het kleinst. Al met al kan worden gesteld dat er geen overweldigende meerderheid is voor een zelfstandig blijven van Rijnwoude.

Figuur 8.1. Voorstanders van een zelfstandig Rijnwoude

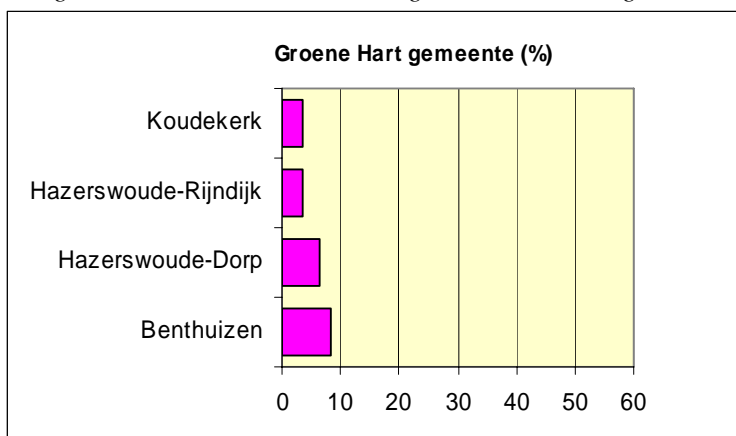
Figuur 8.2 toont wat de kernen denken van een fusie met Boskoop en Zoeterwoude. Dit is de meest voor de hand liggende optie van het gemeentebestuur. Zelfs als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven, is de steun voor deze optie maar beperkt. De meeste aanhangers zijn te vinden in Hazerswoude-Rijndijk (22,4%) en de minste in Koudekerk (8,6%).

Figuur 8.2. Voorstanders van een fusie met Boskoop en Zoeterwoude

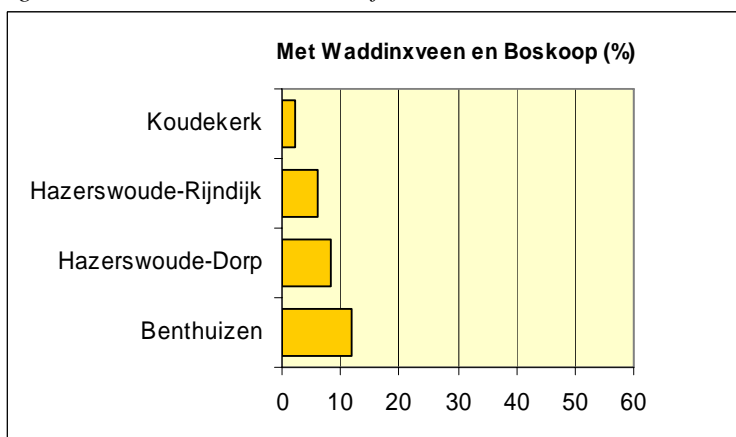
Figuur 8.3 toont de mening over de tweede optie van het gemeentebestuur, een grote Groene Hart gemeente bestaande uit Rijnwoude, Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop en eventueel Zoeterwoude. Zelfs als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven, is de steun voor deze optie maar erg gering. De meeste aanhangers zijn te vinden in Benthuizen (8,3%) en de minste in Koudekerk (3,6%).

Figuur 8.3. Voorstanders van een grote Groene Hart gemeente

Figuur 8.4 toont wat de inwoners van de kernen denken van een fusie met Waddinxveen en Boskoop. Dit is het voorstel van de provincie. Zelfs als Rijnwoude niet zelfstandig kan blijven, is de steun voor deze optie maar gering. De meeste aanhangers zijn te vinden in Benthuizen (12%). De steun neemt af naarmate de kern meer naar het noorden ligt. De steun is het minst in Koudekerk (2,1%).

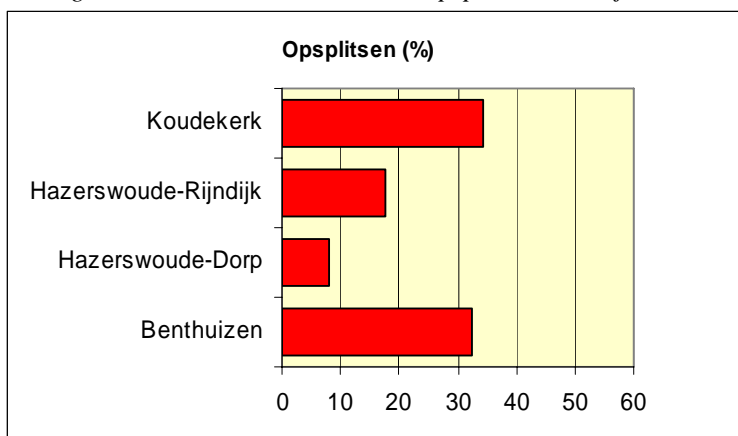
Figuur 8.4. Voorstanders van een fusie met Waddinxveen en Boskoop

Figuur 8.5 toont de mening de inwoners van de kernen over het opsplitsen van de gemeente. Hierbij zouden Koudekerk en Hazerswoude-Rijndijk bij Alphen worden gevoegd, Hazerswoude-Dorp bij Boskoop en Benthuizen bij Zoetermeer. In de kernen die het meest in de periferie van de gemeente liggen (Koudekerk en Benthuizen) wonen de meeste voorstanders van opsplitsing. In beide gevallen liggen de percentages boven de 30%.

Figuur 8.5. Voorstanders van een opsplitsen van Rijnwoude

Appendix A. Opzet en uitvoering van het onderzoek

A.1. De opzet van het onderzoek

Het onderzoek werd uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de mening van de inwoners over de bestuurlijke toekomst van de gemeente Rijnwoude. Om hierover informatie te krijgen, wordt een aselechte steekproef getrokken uit de inwoners van Rijnwoude. Aan de geselecteerde mensen werd een korte vragenlijst voorgelegd. De vragenlijst is te vinden in Appendix B.

Voor het onderzoek hebben Radio Rijnwoude en het Leidsch Dagblad samengewerkt. De opzet van het onderzoek is gezamenlijk gedaan. De steekproef is getrokken door Radio Rijnwoude. Het veldwerk (het bellen van de inwoners) was in handen van het Leidsch Dagblad. De Invoer van de gegevens en de analyse ervan is uitgevoerd door Radio Rijnwoude. De coördinatie was in handen van Jelke Bethlehem (Radio Rijnwoude) en Marieta Kroft (Leidsch Dagblad).

De voorkeur van de onderzoekers ging uit naar het trekken van een steekproef uit het bevolkingsregister van de gemeente. De privacywetgeving staat dit echter niet toe. Daarom is besloten om het telefoonboek te gebruiken voor het trekken van de steekproef.

Door het gebruik van een telefoonboek wordt in feite een steekproef getrokken uit dat deel van de bevolking dat in het telefoonboek staat vermeld. Heel veel mensen hebben tegenwoordig een geheim nummer. Deze mensen kunnen nooit in de steekproef komen. Als ze afwijken in hun mening, zou dit dus tot een vertekening in de uitkomsten kunnen leiden. Er zijn echter geen aanwijzingen dat dit, voor wat betreft dit onderwerp, het geval is.

De steekproef was een gestratificeerde steekproef. Uit elke van de vier dorpskernen (Koudekerk a/d Rijn, Hazerswoude-Rijndijk, Hazerswoude-Dorp en Benthuisen) is apart een steekproef getrokken. Daarmee werd bereikt dat alle dorpskernen goed in het onderzoek vertegenwoordigd waren. Uiteindelijk zijn 603 adressen gebruikt in het onderzoek.

A.2. Het veldwerk

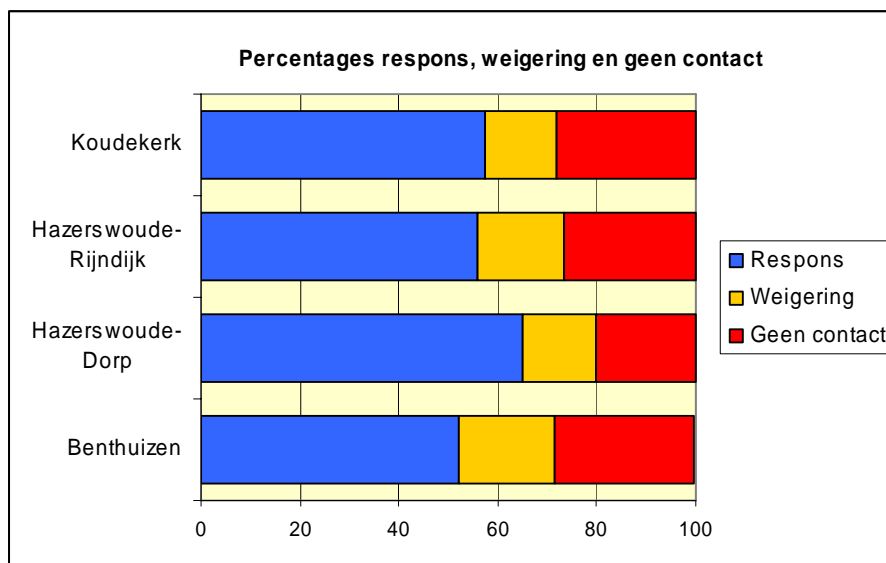
Het veldwerk van het onderzoek is in een week afgerond. Dat is relatief kort. In die periode zijn 1068 adressen benaderd. De respons bedroeg 58,1%. Dit is geen slecht resultaat voor een telefonisch onderzoek dat binnen zo'n korte tijd moest worden uitgevoerd. De respons is van dezelfde orde van grootte als de respons bij onderzoeken van professionele instituten als het CBS.

In 16,3% van de gevallen weigerde men mee te werken aan het onderzoek. Dit percentage weigeraars is relatief laag, ondanks de onervarenheid van het interview-team. Dit kan wijzen op een grote betrokkenheid van de inwoners bij het onderwerp.

Het percentage gevallen waarin geen contact kon worden gemaakt is 25,7%. Dit is nogal hoog. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat bij geen gehoor maar weinig vervolgpogingen zijn gedaan om alsnog contact te laten. Bij onderzoek van organisaties als het CBS zijn zes pogingen niet ongebruikelijk. Bij dit onderzoek ontbrak de tijd voor zoveel contactpogingen. In de meeste was het aantal pogingen slechts 1 of 2.

De resultaten van het veldwerk zijn uitgesplitst in figuur A.2.1. Daaruit valt af te lezen dat de respons het hoogste was in Hazerswoude-Dorp (65,1%) en het laagste in Benthuisen (52,2%).

Figuur A.2.1. De resultaten van het veldwerk

A.3. De analyse

Er is een correctie uitgevoerd op de uitkomsten. Deze was bedoeld om ervoor te zorgen dat de inwoners uit verschillende kernen en in de verschillende leeftijdsklassen in de juiste verhoudingen meetellen in de analyse. Voor elke persoon in de steekproef is een gewicht uitgerekend. Dit gewicht zorgt ervoor dat de uitkomsten representatief zijn met betrekking tot de verdeling over de verschillende kernen en de verschillende leeftijdsklassen. Het resultaat van deze correctieprocedure is dat de uitkomsten van de analyse een goed representatief beeld geven voor alle inwoners van Rijnwoude.

Omdat er gewerkt is met een steekproef, dient rekening te worden gehouden met zekere marges in de uitkomsten. In werkelijkheid kunnen de percentages iets hoger of lager zijn. Tabel A.3.1 geeft een indicatie hoe groot de marges zijn bij verschillende gevonden percentages (bij een steekproefomvang van 603).

Als bijvoorbeeld in de steekproef wordt gevonden dat 10% voorstander is van opsplitsing van de gemeente, dan betekent dit dat het percentage voorstanders hiervan in de gehele bevolking van Rijnwoude met zeer grote waarschijnlijk zal liggen tussen $10\% - 2,4\% = 7,6\%$ en $10\% + 2,4\% = 12,4\%$.

Tabel A.3.1. Onzekerheidsmarges

Gevonden percentage	Marge
5 %	1,7 %
10 %	2,4 %
15 %	2,8 %
20 %	3,1 %
25 %	3,4 %
30 %	3,6 %
35 %	3,7 %
40 %	3,9 %
45 %	3,9 %
50 %	3,9 %

De analyses voor de kernen apart zijn uiteraard op minder gegevens gebaseerd. Hierbij kan de vuistregel worden gehanteerd dat de marges ongeveer dubbel zo groot zullen zijn.

Appendix B. De gebruikte vragenlijst

Heeft een mening over wat er met Rijnwoude moet gebeuren?	☐ Ja ☐ Nee (door naar leeftijd, ook kern invullen)
Vindt u dat Rijnwoude een zelfstandige gemeente moet blijven?	☐ Ja ☐ Nee
<p><i>(indien ja)</i> Als Rijnwoude toch niet zelfstandig kan blijven, naar welke optie gaat uw voorkeur dan uit?</p> <p><i>(indien nee)</i> Naar welke optie gaat uw voorkeur uit?</p> <p><i>(Opties noemen)</i></p>	☐ Rijnwoude samenvoegen met Waddinxveen en Boskoop. ☐ Rijnwoude samenvoegen met Boskoop en Zoeterwoude. ☐ Rijnwoude samenvoegen met Bodegraven, Reeuwijk, Boskoop en Zoeterwoude. ☐ Rijnwoude samenvoegen met Alphen. ☐ Rijnwoude opsplitsen: Koudekerk en Hazerswoude-Rijndijk naar Alphen, Hazerswoude-Dorp naar Boskoop en Benthuizen naar Zoetermeer. ☐ Weet niet ☐ Iets anders, n.l.
Wat is uw leeftijd?	☐ 0 – 19 jaar ☐ 20 – 39 jaar ☐ 40 – 59 jaar ☐ 60 jaar en ouder
In welke kern woont de respondent?	☐ Koudekerk a/d Rijn ☐ Hazerswoude-Rijndijk ☐ Hazerswoude-Dorp ☐ Benthuizen
Resultaat?	☐ Respons ☐ Non-respons / geen contact ☐ Non-respons / weigering ☐ Non-respons / anders